

Súd: Okresný súd Kežmarok
Spisová značka: 3P/143/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8416205123
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Salajová
ECLI: ECLI:SK:OSKK:2021:8416205123.22

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Kežmarok sudkyňou JUDr. Zuzanou Salajovou v právnej veci starostlivosti súdu o maloletého P., bytom u matky, občan Slovenskej republiky, zastúpeného procesným opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Kežmarok, dieťa rodičov - matky R. občianky Slovenskej republiky a otca Y., štátny občan Marockého kráľovstva, právne zastúpeného Mgr. Alexandrou Rapiovou, advokátkou so sídlom Dobrovičova 6, Bratislava, IČO: 30 855 896, o návrhu matky na určenie výživného pre maloleté dieťa, takto

rozhodol:

I. Otec Y., občan Marockého kráľovstva, je povinný prispievať na výživu maloletého syna P. sumou 370 eur mesačne, vždy do 20. dňa v mesiaci k rukám matky, od podania návrhu, t. j. od 13. 09. 2016, do budúcnosti.

II. V prevyšujúcej časti návrh matky na určenie výživného zamietam.

III. Dlžné výživné za obdobie od podania návrhu od 13. 09. 2016 do 30. 09. 2021 vo výške 9 795 eur p o v o ľ u j e otcovi splácať v pravidelných splátkach po 150 eur mesačne, počnúc mesiacom október 2021, spolu s bežným výživným k rukám matky, až do úplného zaplatenia, pod stratou výhody splátok.

IV. Priznáva spätné výživné za obdobie od 13. 09. 2013 do 13. 09. 2016 v sume 200 eur mesačne, pričom otec je povinný zaplatiť spätné dlžné výživné v celkovej výške 3 800 eur, ktoré povoľuje otcovi splácať v pravidelných splátkach po 100 eur mesačne, počnúc mesiacom október 2021, spolu s bežným výživným k rukám matky, až do úplného zaplatenia, pod stratou výhody splátok.

V. V prevyšujúcej časti návrh matky na spätné výživné zamietam.

VI. Žiaden z účastníkov nemá p r á v o na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka, matka maloletého dieťaťa podala dňa 13. 09. 2016 na tunajší súd návrh, ktorým žiadala, aby súd zaviazal otca povinnosťou prispievať na výživu dieťaťa 400 librami mesačne k rukám matky vždy k 1. dňu každý mesiac a povinnosťou vyplatiť zaostané výživné vo výške 2 000 libier. Podaný návrh matka odôvodnila tým, že otec platil dobrovoľne výživné do výšky 200 - 400 libier do 4/2016. Odvtedy neplatí žiadne výživné a ani ináč nepomáha. Od septembra 2015 aj s maloletým dieťaťom žije vo M. R., predtým bývala na N. ostrovoch, pričom aj tam bývala sama, otec žije v Maroku. S otcom dieťaťa žila na N. ostrovoch asi týždeň. Po tom, čo zistila, že je tehotná, odišiel. Bývali v prenajatom dome. Otec je advokátom v Maroku, má vysoký príjem, ktorý matka odhaduje na 200 000 eur ročne, o ďalších vyživovacích povinnostiach nemala vedomosť. Maloleté dieťa navštevuje škôlku v C. R.. Matka všetko financuje sama. Maloleté dieťa potrebuje finančné prostriedky tak na školu, ako na ošatenie,

stravu a pod. Otcovi nebola súdom určená vyživovacia povinnosť k dieťaťu, ale otec dal matke písomné potvrdenie, že jej bude vyplácať 400 libier mesačne, čo už neplatí. Matka je toho času nezamestnaná, vedená na úrade práce bez finančnej podpory.

2. Výšku výživného odôvodňovala aj tým, že otec pracuje v rodinnej firme H. P. ako právnik a podľa prieskumu má mesačný príjem najmenej 17 500 eur. Okrem iných príjmov má príjem ako prekladateľ anglického, francúzskeho a arabského jazyka, presný príjem z prekladov otec nepotvrdil. Výdavky maloletého dieťaťa matka vyčíslila vo výške 1 066 eur mesačne - školský klub 6 eur mesačne, ski klub 31 eur mesačne, školské obedy 20 eur mesačne, krúžky (klavír, florbal, výtvarná, hudobná a literárno-dramatický krúžok) 15 eur mesačne, školské pomôcky 20 eur mesačne, desiaty a olovranty (suroviny + desiatové nádoby) 3 eur mesačne, cestovné do školy 4 eur mesačne, výlety a iné sporadické školské akcie 38 eur mesačne, výlety so ski klubom 20 eur mesačne. Iné výdavky maloletého dieťaťa vyčíslila športové náčinie a oblečenie 50 eur mesačne, šatstvo 30 eur mesačne, tábory 42 eur mesačne, tenis 40 eur mesačne, skipas 55 eur mesačne, ski inštruktor 15 eur mesačne, doprava 20 eur mesačne, lieky 7 eur mesačne, vitamíny 8 eur mesačne, zubár 8 eur mesačne, plávanie 15 eur mesačne, kino 20 eur mesačne, DVD 10 eur mesačne, návštevy divadla múzeí, zámkov a iných kultúrnych podujatí 10 eur mesačne, dovolenky 217 eur mesačne, knihy 10 eur mesačne, strava doma 5 eur mesačne, reštaurácie 4 eur mesačne, darčeky, kvety pre učiteľov, kamarátov 8 eur mesačne, oslavy narodenín a iné párty 20 eur mesačne, telefón 60 eur mesačne, bývanie 120 eur mesačne, čistiace prostriedky 10 eur mesačne, voda, nápoje 15 eur mesačne, kozmetika 20 eur mesačne, holič 15 eur mesačne, detský nábytok 25 eur mesačne, posteľné prádlo, uteráky 10 eur mesačne, mlieko 20 eur mesačne, domáce zvieratá 20 eur mesačne. Jednorazové výdavky maloletého dieťaťa matka vyčíslila vo výške 14 950 eur - vysávač 300 eur, trampolína 300 eur, letné prázdniny, tábory 500 eur, telefón 200 eur, koncoročné dary a kvety pre učiteľov 100 eur, klavír 3 000 eur, počítač 400 eur, tlačiareň 150 eur a automobil 10 000 eur. Ďalej požiadala, aby bol otec povinný zaplatiť matke sumu 9 975 eur, ktorá predstavuje polovicu okamžitých nákladov maloletého dieťaťa a tiež poplatkov 9 779,11 eur, ktorý predstavuje polovicu školných poplatkov v B. School a sumu 708 eur, čo je polovica školného v súkromnej škole R. v W..

3. Otec sa k veci vyjadril dňa 09. 05. 2017 elektronicky cestou advokátky Mgr. Alexandry Rapirovej tak, že výživné vo výške 200 libier riadne a pravidelne platí na bankový účet matky vedený v Q. J.. Pokiaľ matka chce, aby jej otec zasielal výživné na účet zriadený na území Slovenska, bolo by dobré, ak by ho otcovi oznámila. Otec má ďalšiu vyživovaciu povinnosť k maloletému N. a s manželkou čakajú ďalšie dieťa, o čom matka dobre vie. Matka bráni otcovi v styku s maloletým dieťaťom a to napriek vykonateľnému rozhodnutiu Okresného súdu Košice I o úprave styku otca s dieťaťom, ktoré bolo vydané v návratovom konaní sp. zn. 21P/102/2016, v ktorom sa otec domáha návratu dieťaťa do jurisdikcie jeho obvyklého pobytu Q. J.. K návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia o vyživovacej povinnosti otca k maloletému dieťaťu sa otec vyjadril tak, že Okresný súd Kežmarok nie je oprávnený vydať neodkladné opatrenie, pretože na takéto rozhodnutie nie je založená jeho právomoc a jednak má za to, že požadovaná výška 500 eur nie je nevyhnutná miera, nielen čo do výšky ale ani čo do nutnosti. Otec predložil súdu výpis z jeho účtu v banke LLOYDS BANK, z ktorého vyplýva, že 01. 12. 2016 mala byť z jeho účtu realizovaná platba pre matku vo výške 200 libier. Zároveň otec zaslal súdu kópiu zápisnice o pojednávaní pred Okresným súdom Košice I z 25. 10. 2016, z ktorej vyplýva, že otec na pojednávaní vypovedal, že v čase, keď žilo maloleté dieťa s matkou na ostrove Q., navštevoval dieťa každé dva až tri mesiace a v tom čase býval v ich dome. Od narodenia dieťaťa platil svoj podiel, pokiaľ ide o finančné prispievanie na výživu dieťaťa, bankovým prevodom. Platil na účet matky v Q. a stále tak robí, každý mesiac, v prvý deň každého mesiaca. Na začiatku zvykol platiť 400 libier mesačne a keď dieťa začalo chodiť do škôlky na ostrov Q., školné predstavovalo 1 000 libier mesačne, tak platil polovicu. Zvykol kupovať dieťaťu veci, napr. kočiar a pod. Súdne konanie na ostrove Q. stálo otca okolo 50 000 libier, tak nemohol už toľko platiť pre dieťa a začal platiť výživné vo výške 200 libier.

4. Počas konania matka podala návrh na nariadenie neodkladného, ktorým žiadala priznať výživné na maloletého syna vo výške 500 eur mesačne, ktoré by bol otec povinný platiť vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k jej rukám.

5. Súd 1. inštancie vo veci rozhodol uznesením zo dňa 31. 05. 2017, č. k. 3P/143/2016 - 81, ktorým nariadil neodkladné opatrenia a otca zaviazal do vykonateľnosti rozhodnutia v o veci samej prispievať na výživu na maloletého dieťaťa sumou 500 eur, a to vždy vopred do 15. dňa v mesiaci k rukám matky, počnúc mesiacom máj 2017. Proti predmetnému uzneseniu podal otec odvolanie. Krajský súd v Prešove

uznesením zo dňa 31. 08. 2017, č. k. 5CoP/25/2017 - 116, zrušil uznesenie a vrátil vec súdu 1. inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Pričom súdu 1. inštancie uložil povinnosť zaoberať sa otázkou obvyklého pobytu maloletého, tento zistiť a vo svojom rozhodnutí riadne vysvetliť. Súd prvej inštancie sa oboznámi s listinami pripojenými k vyjadreniu matky k odvolaniu otca a bude sa zaoberať odvolacími námietkami otca.

6. Po vrátení vecí z odvolacieho súdu, súd 1. inštancie vo veci opätovne rozhodoval o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia a uznesením zo dňa 22. 02. 2017, č. k. 3P/143/20216 - 136, nariadil podľa § 366 CSP neodkladné opatrenie, ktorým otca zaviazal do vykonateľnosti rozhodnutia v o veci samej prispievať na výživu na maloletého dieťaťa sumou 500 eur, a to vždy vopred do 15. dňa v mesiaci k rukám matky, počnúc mesiacom december 2017.

V uznesení sa zaoberal aj obvyklým pobytom maloletého dieťaťa, pričom v bode 18. uznesenia uviedol, že podľa čl. 3 nariadenia Rady (ES) č. 4/2009 z 18. 12. 2008 o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone rozhodnutí a o spolupráci vo veciach vyživovacej povinnosti je právomoc vo veciach vyživovacej povinnosti v členských štátoch daná: a) súdu podľa miesta obvyklého pobytu odporcu, alebo b) súdu podľa miesta obvyklého pobytu oprávneného, alebo c) súdu, ktorý má podľa svojho právneho poriadku právomoc konať o osobnom stave, ak vec týkajúca sa vyživovacej povinnosti je spojená s týmto konaním, pokiaľ sa táto právomoc nezakladá výlučne na štátnej príslušnosti niektorého z účastníkov, alebo d) súdu, ktorý má podľa svojho právneho poriadku právomoc konať o rodičovských právach a povinnostiach, ak vec týkajúca sa vyživovacej povinnosti je spojená s týmto konaním, pokiaľ sa táto právomoc nezakladá výlučne na štátnej príslušnosti niektorého z účastníkov. Predmetné nariadenie neobsahuje definíciu pojmu obvyklý pobyt. V zmysle názorov právnej vedy a komentára k uvedenému nariadeniu je možné za obvyklý pobyt považovať miesto, kde má osoba centrum, ťažisko svojho života, svojich záujmov, s ohľadom na svoj rodinný, pracovný, či sociálny život. Zo spisového materiálu nepochybne vyplýva, že maloleté dieťa (osoba oprávnená na výživu) býva spolu s matkou od septembra 2015 na území Slovenska, kde navštevuje školu, rôzne záujmové krúžky, má lekárov, vybudované isté zázemie. Na základe uvedeného možno ustáliť, že obvyklým pobytom maloletého dieťaťa, teda miestom, kde je ťažisko jeho života, je Slovenská republika a to aj s poukazom na to, že všetky konania týkajúce sa maloletého na území Q. boli už v roku 2014 právoplatne skončené.

Keďže skutočnosť, že otec ako povinný platiť výživné má bydlisko v Maroku, nebráni aplikácii nariadenia Rady (ES) č. 4/2009 z 18. 12. 2008 o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone rozhodnutí a o spolupráci vo veciach vyživovacej povinnosti, súd skúmal právomoc slovenských súdov vo veci konať podľa tohto nariadenia, pričom dospel k záveru, že podľa čl. 3 písm. b) nariadenia je právomoc slovenských súdov daná, keďže maloleté dieťa ako osoba oprávnená na výživu má obvyklý pobyt na Slovensku a bolo tomu tak aj v čase podania návrhu matky na začatie tohto konania (13. 09. 2016), kedy maloletý žil na Slovensku rok, bol už sociálne začlenený do slovenského prostredia a už v tom čase boli všetky konania týkajúce sa maloletého na území Q. právoplatne ukončené.

7. Proti predmetnému uzneseniu otec podal odvolanie. Odvolací súd uznesením zo dňa 15. 05. 2018, č. k. 5CoP/12/2018 - 182, zmenil uznesenie súdu prvej inštancie tak, že nariadil otcovi mal. dieťaťa, Y., platiť výživné na mal. dieťa P. nar. XX. XX. XXXX v nevyhnutnej miere, a to vo výške 220 eur mesačne, ktoré výživné je povinný poukazovať do každého 15-ho dňa v mesiaci vopred k rukám matky mal. dieťaťa R., počnúc dňom doručenia tohto uznesenia do právoplatného skončenia konania vedeného Okresným súdom Kežmarok pod sp. zn. 3P/143/2016. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Predmetné uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 30. 07. 2018.

8. Súd vo veci nariadil viaceré pojednávania, ktorých sa zúčastnila navrhovateľka, kolízny opatrovník maloletého dieťaťa, právna zástupkyňa otca.

9. Súd vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľky, výsluchom právnej zástupkyne otca, výsluchom kolízneho opatrovníka, výsluchom prekladateľa Mgr. Romanom Gajdošom a oboznámením sa s listinnými dôkazmi, najmä návrhom, odpoveďami na lustrácie účastníkov v REGOB, v SP, rodným listom maloletého dieťaťa, zápisnicou o pojednávaní z 20. 04. 2017, listinnými podaniami matky (špecifikácia výdavkov mal. dieťaťa, potvrdenie o zamestnaní otca, informácia o predpokladanom plate otca, informácia o seniorskom stupni profesie otca, doklad o vedľajších zdrojov príjmu otca, prihláška syna s podpisom otca, potvrdenie o zaplatení školného, list právnej zástupkyne otca), návrhom na

vydanie výchovného opatrenia adresovaný OS Košice I., zápisnicou o pojednávaní na OS Košice I. z 25. 10. 2016, uznesením Okresného súdu Kežmarok o nariadení neodkladného opatrenia č. k. 3P/143/2016 - 81 z 31. 05. 2017, odvolaním otca proti uzneseniu o nariadení NO, vyjadrením matky k odvolaniu, uznesením Okresného súdu Košice I. č. k. 21P/102/2016 - 250 z 14. 11. 2016, uznesenie Krajského súdu v Košiciach č. k. 8CoP/108/2017 - 421 z 28. 04. 2017, listom matky adresovaný PZ otca, uznesením Krajského súdu v Prešove č. k. 5CoP/25/2017 - 116 z 31. 08. 2017, odpoveďou matky na výzvu súdu, potvrdením o pobyte maloletého, odpoveďou PZ otca na výzvu súdu, uznesením Okresného súdu Kežmarok č. k. 3P/143/2016 - 136 z 22. 12. 2017 o nariadení neodkladného opatrenia, odvolaním otca voči uzneseniu o nariadení NO, vyjadrením matky k odvolaniu, uznesením Krajského súdu v Prešove č. k. 5CoP/12/2018 - 182 z 15. 05. 2018, potvrdením otca navrhovateľky o finančnej výpomoci navrhovateľke, zápisnicou o pojednávaní z 06. 03. 2019, potvrdeniami o príjme otca, vyúčtovaním pobytu maloletého v Nemocnici Poprad, a. s., výpismi z banky otca, rozhodnutím súdu v Q., zápisnicou o pojednávaní z 30. 01. 2020, pokladničnými blokmi matky, mzdovým dekrétom matky, faktúrou na motorové vozidlo, dokladmi o absolvovaných školských výletoch a školy v prírode maloletého, dokladmi preukazujúcimi výdavky matky spojené s bývaním, dokladom o zápise maloletého do Slovenského tenisového zväzu, výpismi z účtu matky, zápisnicou o pojednávaní z 28. 02. 2020, prepúšťacou správou Detskej fakultnej nemocnice s poliklinikou v Banskej Bystrici, potvrdením riaditeľa o vzniknutých výdavkoch matke v dôsledku nedostatočného výživného na maloletého, špecifikáciou výdavkov matky, záložnými zmluvami predložené matkou, ďalšie pokladničnými bloky, potvrdením o poberaní prídavku na dieťa, potvrdením o poberaní prídavku na dieťa za rok 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, potvrdením o poberaní osobitného príspevku za rok 2019, 2020, potvrdením o poberaní dávky v hmotnej núdzi za rok 2016, 2017, 2018, 2019, vyjadrením ambulancie všeobecného lekára pre deti a dorast k zdravotnému stavu dieťaťa, vyjadrením matky, lekárskymi správami MUDr. W.- všeobecného lekára pre dospelých o zdravotnom stave matky, odpoveďou matky na výzvu súdu, zápisnicou o pojednávaní z 18. 05. 2021, vyjadrením právnej zástupkyne otca, čestným vyhlásením otca, potvrdením o nemocenských dávkach vyplatených SP matke, potvrdením ÚPSVaR Kežmarok o vedení matky v evidencii uchádzačov o zamestnanie, odpoveďou matky na výzvu súdu, vyjadrením právnej zástupkyne otca a zistil nasledovné.

10. Navrhovateľka vo svojich výpovediach na pojednávaniach trvalo na podanom návrhu na určenie výživného pre maloletého syna a v priebehu konania upresnila výšku výživného na sumu 1.150 eur mesačne, pričom požiadala aj o zaplatenie spätného výživného za 3 roky od podania návrhu, teda od 13. 09. 2013 rovnako vo výške 1 150 eur mesačne. Ďalej uviedla, že na územie Slovenska sa vrátila v roku 2015 a od toho času žije tu. Bola nezamestnaná, následne sa zamestnala od apríla 2019, pričom v súčasnej dobe je už opäť nezamestnaná, vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Od októbra 2016 do apríla 2019 bola poberateľkou dávky v hmotnej núdzi. Následne bola zamestnaná, a to od apríla 2019 do septembra 2019. Potom bola rok poberateľkou ošetrovného vo výške 360-370 eur mesačne, pričom posledné jej bolo vyplatené v apríli tohto roku. Toho času je opäť nezamestnaná, vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie, a nemá žiaden príjem. Otec maloletého síce platí výživné na syna, ktoré mu bolo určené neodkladným opatrením odvolacieho súdu v sume 220 eur, pričom od mája 2015 do rozhodnutia súdu platil 225 eur, a od augusta 2018 doposiaľ platí výživné v sume 200 eur. Inou sumou na výživu syna neprispieva, nekupuje mu darčeky na narodeniny, Vianoce, syna vôbec nekontaktuje. Finančne jej vypomáha rodina a priateľ. Syn rastie, v súčasnej dobe navštevuje druhý stupeň základnej školy. Zvýšili sa jej všetky výdavky na neho počnúc stravou, oblečením školskými potrebami, mimoškolskými aktivitami, krúžkami.

Pokiaľ ide o výdavky maloletého, tak výdavky na školu, kde je zahrnuté ZRPŠ, školské potreby, doprava do školy, kvety pre učiteľov - 140 eur mesačne. Cestovné do školy vychádzalo to 1,20 eur na deň, keď chodil autobusom. V súčasnej dobe ho do školy vozí. Obedy v škole sú okolo 25 - 26 eur mesačne. Školský klub bol v sume 10 eur mesačne, ZRPŠ 21,18 eur ročne, lyžiarske zájazdy raz do roka, ktoré má v rámci školy, stoja 150 - 200 eur jednorazovo. Synovi dáva vreckové na deň vo výške 5 - 6 eur denne, čo je v rámci lyžiarskeho zájazdu. Na začiatku roka potrebuje nakúpiť kancelárske potreby, hygienické potreby do školy, zošity, učebnice - cca. 14 eur na mesiac. Syn chodí zo školy v lete na výlety do Chorvátska, čo predstavuje náklad 300 - 400 eur raz do roka na 10 dní. Vybavenie na lyžiarsky zájazd potrebuje každým rokom nové, ktoré na mesiac vypočítala na 120 eur. Syn navštevuje literárno-gramatický krúžok, za ktorý platí 33 eur na polrok, a tiež navštevuje hodiny klavíra v sume 170 eur ročne, pričom platí na dopravu a knihy celkovo 288 eur ročne. Na synovu drogériu ide 10 eur mesačne, na oblečenie a obuv ide 105 eur mesačne (nákup obleku na 1. sv. prijímanie). V súčasnej dobe je zdravotný stav maloletého dobrý, okrem vitamínov a liekov na imunitu neužíva žiadne lieky. V minulosti

mal zvýšené výdavky zo zdravotným stavom. Na ostatnú stravu pre syna, bez započítania výdavkov na jedáleň, minie 150 eur mesačne. Syn má domáce zvieratá - mačku. Výdavky na veterinára a stravu pre mačku vychádzajú do 20 eur mesačne. Pred pandémiu syn chodieval na tenis, kde jedna hodina stála 27 eur. Chodil dvakrát do týždňa. Výdavok 240 eur mesačne, pričom prenajatie haly stojí 15 eur, 12 eur na hodinu stojí tréner, pričom odporúčané sú 2 hodiny týždenne. Na tento šport bola povinná zakúpiť oblečenie v celkovej sume 105 eur, čo je ročný výdavok. Raketa 30 eur na rok. Občerstvenie 1,50 eur na tréning, ročné členské 5 eur mesačne. Okrem toho syn lyžuje aj mimo školy, rekreačne, kde má výdavky 1 500 eur ročne. Taktiež synovi je odporúčaná kúpa klavíra, nakoľko v súčasnej dobe hrá na varhany. Holič pre syna stojí 10 eur mesačne.

Na bývanie platí 141 eur mesačne, kde je zahrnutá elektrina, plyn, voda. Skylink platí 16 eur mesačne a telefón 24,85 eur mesačne. Internet nemajú. Poistenie domu stojí 15,07 eur mesačne.

Pokiaľ ide o spätné výživné, tak dôvody hodné osobitného zreteľa spočívali v tom, že v zahraničí, kde sa rozhodovalo zverení syna do jej osobnej starostlivosti, nerozhodli o výživnom. Ďalší dôvod je, že si tie peniaze od niekoho požičala v čase, kedy jej otec nedával žiadne peniaze. V spise je deklarácia od známeho s tým, že koľko jej požičal. Premiľčacia lehota v zahraničí, kde žila, je 10 rokov, nie 3 roky. V zahraničí žiadala svoju advokátku, aby riešila výživné, no na hodinu tam stál advokát 350 libier, čo si nemohla dovoliť. V zahraničí sa automaticky s osobnou starostlivosťou nerieši aj výživné, je potrebné podať samostatný návrh. Teda výživné sa začalo riešiť, bolo tam niekoľko e-mailov s právničkou. Otec všetko naťahoval. Taktiež keď žila na N. ostrovoch syn na návrh otca navštevoval súkromnú školu, kde sa platilo vysoké školy v celkovej sume zaplatila 8 500 eur, pričom otec prispel sumou 3 300 eur dokopy.

Na záver uviedla, že suma okolo 350 eur, ktorá tabuľkovo zodpovedá výživnému nie je adekvátna suma na pokrytie výdavkov maloletého, tak aby sa maloletý mohol priblížiť životnej úrovni otca alebo jeho ďalších detí. Mala za to, že otcov príjem je oveľa vyšší ako deklaroval v konaní, pretože otcovo zamestnanie je korporátne právo, ktoré je v Maroku platené nadštandardne. Zároveň otec nepreukázal žiadne svoje výdavky. Preto na podanom návrhu o určenie výživného a spätného výživného trvala.

11. Právna zástupkyňa otca vo svojej výpovedi na pojednávaní uviedla, že príjem otca je cca. 2 300 eur mesačne. Otec má v súčasnej dobe ďalšie dve vyživovacie povinnosti k mal. deťom, ktoré sa narodili v roku 2015 a v roku 2017. Nesúhlasila s tvrdením že otec v období od 13. 09. 2013 do 05/2015 žiadnou sumou neprispel na výživu maloletého syna. Rovnako otec dieťaťa je ochotný podieľať sa na výžive syna, avšak podľa reálnych a odôvodnených nákladov, no mala za to, že tieto v konaní preukázané neboli. Otec platí na syna výživné v sume 200 eur, a zrejme len nedopatrením neplatí výživné v sume určenej rozhodnutím odvolacieho súdu. Na pojednávaní konanom dňa 03. 09. 2016 (čl. 279 spisu) právna zástupkyňa otca navrhla výživné na maloletého v sume 250 eur a 100 eur na tvorbu úspor, avšak matka sa k tomuto návrhu nevyjadrila. Ďalej uviedla, že otec v roku 2013 - 2015 platil každý mesiac nájom v sume 1 000 eur za bývanie pre matku so synom. Taktiež platil od mája 2015 matke výživné v sume 200 libier a od júla 2018 a následne platí výživné v sume 200 eur. Namietala priznanie spätného výživného za obdobie troch rokov dozadu od podania návrhu, t. j. od 13. 09. 2013 do 13. 09. 2016, nakoľko mala za to, že tam chýbajú dôvody hodné osobitného zreteľa.

12. Prekladateľ na pojednávaní konanom dňa 06. 03. 2019 pretlmočil niektoré listiny, ktoré boli otcom v konaní predložené. Podľa dokumentu zamestnávateľa, ktorý je však bez dátumu, je zrejme, že otec je v pracovnom pomere v právnickej firme, kde má mesačný plat 25 000 marockých dirhamov, čo je cca. 2 304 eur netto. Ďalej je súčasťou doklad o pohyboch na účte otca, z ktorého je zrejmy príjem 25 000 marockých dirhamov mesačne a sú tam rôzne náklady, ktoré uhrádza. Podľa rodných listov, ktoré otec doložil, je otcom mal. R. Ďalšie doklady sú o platbách v prospech navrhovateľky 200 libier mesačne, doklad o trvalom príkaze na úhradu výživného v prospech navrhovateľky.

13. Kolízny opatrovník vo svojej výpovedi na pojednávaní uviedol, že je v záujme dieťaťa, aby bolo určené výživné zo strany otca, ktorý si v súčasnosti plní svoju vyživovaciu povinnosť na základe neodkladného opatrenia, aj keď podľa vyjadrenia matky nie v súdom stanovenej výške. Poukázal na výdavky, ktoré na posledných pojednávaniach podrobne špecifikovala matka mal. dieťaťa. Poukázal na skutočnosť, že sa zmenili pomery od posledného súdneho pojednávania tak ako na strane dieťaťa, tak na strane matky. Poukázal aj na súčasné príjmy matky, ktorá je toho času nezamestnaná a poberá len sociálnu výpomoc. O dieťa sa riadne stará, nemajú žiadne správy, resp. informácie, že by zanedbávala

starostlivosť o dieťa. Preto mal za to, že v súčasnej dobe, aj s poukazom na príjem otca a na jeho ďalšie dve vyživovacie povinnosti, je možné otca zaviazať výživným v sume 350 eur mesačne od obdobia, od kedy matka požaduje výživné, t. j. od septembra 2013. Rovnako mal za to, že matka sa vyjadrila aj k dôvodom nepodania návrhu v čase september 2013 na dnešnom pojednávaní, aj na predchádzajúcich pojednávaniach.

14. Nakoľko výdavky otca, ktoré jednak v konaní tvrdil a tiež na ktoré poukazovala matka neboli na základe výzvy z pojednávania zo dňa 28. 02. 2020 zo strany právnej zástupkyne otca predložené, súd vyzval právnu zástupkyňu otca urgenciou zo dňa 26. 10. 2020, aby súdu predložila

- doklady o platbách výživného otcom za obdobie od septembra 2013 do apríla 2015,
- aký je čistý príjem odporcu od podania návrhu doposiaľ, predložte aj relevantné doklady,
- či je odporca členom tenisového klubu a aká je výška členského,
- či je odporca vlastníkom motorového vozidla,
- či má odporca iné príjmy mimo advokátskej praxe,
- doklady o platení nájomného za obdobie od septembra 2013 a uveďte, kto užíval predmet nájmu,
- uviedla mesačné výdavky odporcu na bývanie, koľko má v súčasnej dobe vyživovacích povinností okrem maloletého Milana Burinského a v akej výške, ďalšie nevyhnutné mesačné výdavky vrátane dôkazov o týchto nevyhnutných mesačných výdavkov,
- či je manželka odporcu zamestnaná.

15. Právna zástupkyňa otca po žiadosti o predĺženie lehoty na predloženie dokladov, ďalšej urgencii, súdu dňa 18. 05. 2021 (deň termínu pojednávania) doručila vyjadrenie (čl. 432 spisu), kde však nezodpovedala na všetky súdom položené otázky a vo vyjadrení uviedla, že tomuto návrhu predchádzalo konanie o návrat maloletého do krajiny, kde predtým žil. Konanie o tomto návrhu sa viedlo na Krajskom súde v Košiciach a bol zamietnutý, súčasne však bolo rozhodnuté o úprave styku otca s maloletým synom. Napriek rozhodnutiu súdu, otcovi nebol umožnený styk so synom, preto bol otec nútený podať návrh na výkon rozhodnutia. Otec bol 2-krát na Slovensku za účelom zrealizovania styku so synom, no keďže sa ani raz nezrealizoval, otec to vzdal, nakoľko ho to stálo nemalé finančné prostriedky. Zároveň matka v roku 2016 podala návrh na určenie výživného v sume 400 libier mesačne a zostalé výživné v sume 2 000 libier, pričom tento návrh neustále menila a v súčasnej dobe žiada od otca, aby na syna platil výživné v sume 1 150 eur a tiež spätné výživné v sume 1 150 eur mesačne od 13. 09. 2013 do 13. 09. 2016, čo odôvodňovala tým, že sa jej zvýšili náklady. Mala za to, že v konaní preukázali príjem otca v sume 2 294,92 eur, a to výpisom z účtu a čestným prehlásením. Ďalej uviedla, že otec má ďalšie dve vyživovacie povinnosti. V konaní preukázali, že otec platil na syna výživné za obdobie od 05/2015 do 05/2017. a tiež od rozhodnutia súdu platí výživné v sume 200 eur. Rovnako napriek tomu, že matka bola opakovane vyzývaná na riadne zdokladovanie všetkých nákladov syna, doposiaľ tak z jej strany učené nebolo, pričom určeniu výživného predchádza riadne zdokladovanie výdavkov, na ktoré má povinný prispievať. Pokiaľ ide o spätné výživné, tak konania, ktoré prebiehali na súde v Q. J. v rokoch 2013 - 2015, boli konaniami o starostlivosť o dieťa a matka mala možnosť sa domáhať výživného, ak by otec výživné v tom čase neplatil, pričom v prípade podania takého návrhu, by bolo priznané vysoké výživné, preto tvrdenia matky, že otec výživné neplatil neobstoja. Rovnako mala za to, že v konaní neboli preukázané osobitné špeciálne výdavky na dieťa súvisiace so zdravotným stavom. Zároveň navrhla zaoberať sa opodstatnenosťou výdavkov maloletého, a to s poukazom na skutočnosť, že matka je nezamestnaná, nemá príjem, pričom vyčíslené výdavky presahujú jej možnosti a je na mieste skúmať, odkiaľ má na všetky ňou špecifikované výdavky príjem. Na ostatné súdom položené otázky neodpovedala, uviedla, že finančný profil otca bol v konaní preukázaný, taktiež uvedené fakty sú zachytené v predchádzajúcich zápisniciach.

16. Podľa výpisu z účtu v banke otca a tiež vyjadrenia právnej zástupkyne otca, má otec mesačný príjem vo výške 2 300 eur.

17. Matka maloletého dieťaťa bola v období od 02. 08. 2016 do 31. 03. 2019, nezamestnaná, vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Následne bola od 01. 04. 2019 do 31. 03. 2020 zamestnaná a od 01. 04. 2020 do posiaľ je opäť nezamestnaná, vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie.

18. V období od 17. 09. 2019 do 30. 04. 2019 bola poberateľkou dávky v hmotnej núdzi, a to za rok 2016 jej boli vyplatené dávky v celkovej sume 447,20 eur (pozri čl. 370 spisu), v roku 2017 jej boli vyplatené dávky v celkovej sume 2 251,80 eur (pozri čl. 371 spisu), v roku 2018 jej boli vyplatené dávky v celkovej

sume 2 655,20 eur (pozri čl. 372 spisu), v roku 2019 jej boli vyplatené dávky v celkovej sume 1 194 eur (pozri čl. 373 spisu).

19. V období od 04/2019 do 09/2019 mala hrubý príjem zo zamestnaneckého pomeru, a to v mesiaci apríl 2019 v sume 515,33 eur, v mesiaci máj 2019 v sume 610,37 eur, v mesiaci jún 2019 v sume 760,91 eur, v mesiaci júl 2019 v sume 794,32 eur, v mesiaci august 2019 v sume 849,97 eur a mesiaci september 2019 v sume 117,74 eur.

20. V období od 01. 04. 2019 do 31. 03. 2020 bola navrhovateľka poberateľkou osobitného príspevku, a to mesačne vo výške 126,14 eur. Zároveň od mesiaca apríl 2020 do mesiaca apríl 2021 bola navrhovateľka poberateľkou ošetrovného v celkovej sume 3 820,20 eur, a to v 04/2020 v sume 386 eur, v 05/2020 v sume 398 eur, v 06/2020 v sume 386 eur, v 10/2020 v sume 180,20 eur, v 11/2020 v sume 386 eur, v 12/2020 v sume 398 eur, v 01/2021 v sume 398 eur, v 02/2021 v sume 270,20 eur, v 03/2021 v sume 51,50 eur a 347,50 eur, v 04/2021 v sume 526,30 eur.

21. Podľa vyjadrenia navrhovateľky otec od podania návrhu na súd doposiaľ platil výživné, a to v roku 2016 za obdobie 09/2016 - 12/2016 po 225 eur mesačne (4 x 225 eur), v roku 2017 celý rok po 225 eur (12 x 225 eur), v roku 2018 od 01/2018 - 07/2018 v sume 225 eur (7 x 225 eur) a od 08/2018 - 12/2018 po 200 eur (5 x 200 eur), v roku 2019 platil celý rok 200 eur mesačne (12 x 200 eur), v roku 2020 platil po 200 eur mesačne (12 x 200 eur), v roku 2021 platí po 200 eur mesačne, od 01/2021 doposiaľ.

22. Zároveň podľa výpisov z účtu ako aj z vyjadrenia matky na pojednávaní konanom dňa 18. 05. 2021 otec platil od mája 2015 do júla 2018 výživné v sume 225 eur, teda v období pred podaním návrhu na súd, t. j. od mája 2015 do augusta 2016 platil otec výživné na syna 225 eur mesačne.

23. Podľa prihlášky maloletého dieťaťa do B. bolo maloleté dieťa v roku 2013 prihlásené do tejto škôlky oboma rodičmi.

24. Podľa vyúčtovania príspevku na VVČ a stravného maloleté dieťa od októbra 2015 do januára 2016 navštevovalo Súkromnú materskú školu, T., kde školné a stravné za uvedené mesiace spolu činilo 555,50 eur. V mesiacoch február 2016 až jún 2016 dieťa tiež navštevovalo B., kde školné a stravné za uvedené mesiace spolu činilo 734 eur.

25. Podľa čl. 3 ods.1 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí, či už vykonávaných súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

Podľa čl. 5 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej zákon o rodine), záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- úroveň starostlivosti o dieťa,
- bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

26. Podľa § 28 ods. 1 zákona o rodine, súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä:

- a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa,
- b) zastupovanie maloletého dieťaťa,
- c) správa majetku maloletého dieťaťa.

Podľa § 28 ods. 2 zákona o rodine, rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

Podľa § 36 ods. 1 zákona o rodine; Rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine; plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine; obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine ; výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine, výživné plnoletých detí upraví súd len na návrh.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine; pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine; Právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine; dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

27. V danom prípade súd zistil, že rodičovské práva rodičov k maloletému boli upravené viacerými rozhodnutiami, ktoré vydal K., spadajúci pod jurisdikciu Veľkej Británie a kde sa riešila osobná starostlivosť o dieťa a tiež rodičovská zodpovednosť otca za dieťa.

28. Na Okresnom súde Košice I sa viedlo konanie o návrat maloletého dieťaťa do krajiny obvyklého pobytu, pričom súd uznesením zo dňa 14. 11. 2016, č. k. 21P/102/2016 - 250, návrh otca na návrat maloletého P. do miesta obvyklého pobytu v jurisdikcii súdu príslušného pre K. zamietol. Žiaden z účastníkov ani štát nemá právo na náhradu trov konania. Proti predmetnému uzneseniu podal otec odvolanie a Krajský súd v Košiciach potvrdil uznesenie.

29. Predmetom tohto konania bol len nárok na určenie výživného, nakoľko v žiadnom konaní, ktoré sa týkali úpravy rodičovských práv a povinností doposiaľ nebola upravená vyživovacia povinnosť otca k maloletému synovi. Matka po viacerých upresneniach žiadala sumu po 1 150 eur mesačne, pričom žiadala aj spätné výživné v rovnakej výške za obdobie 3 rokov od podania návrhu. Otec s navrhovanou výškou nesúhlasil, považoval ju za neprimeranú a tiež z dôvodu, že matka relevantným spôsobom nepreukázala nevyhnutné výdavky syna. Matka maloletého podaný návrh odôvodňovala skutočnosťou, že maloletý toho času navštevuje základnú školu a výživné, ktoré otec plní nie však vo výške určenej neodkladným opatrením v sume 200 eur, nepostačuje na pokrytie všetkých potrieb maloletého spojeného jednak so školou, stravou a voľnočasovými aktivitami. Zároveň maloletý nemá žiaden príjem, pričom jeho náklady spojené so štúdiom ako i náklady živobytia rastú. Tak ako to vyplýva z ustanovenia § 62 Zákona o rodine, vyživovacia povinnosť rodičov voči deťom je ich zákonnou povinnosťou a táto trvá až do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

30. Pre správne určenie rozsahu vyživovacej povinnosti je dôležité vyhodnotenie zákonných kritérií, a to sú schopnosti a možnosti, majetkové pomery oboch rodičov, ich životná úroveň, osobná starostlivosť o dieťa a vyhodnotenie miery osobnej starostlivosti, vyhodnotenie výdajov rodičov, zhodnotenie oprávnenosti týchto výdajov. Pri povinnom rodičovi vyhodnotí jeho schopnosti, možnosti a majetkové pomery, prípadne aj otázku jeho možného zárobku, ak sa vzdá výhodnejšieho zamestnania alebo majetkové prospechu, prípadne, ak berie na seba povinný rodič neoprávnené riziká. Taktiež osobnú starostlivosť matky a tieto plnenia nemateriálnej povahy je potrebné pričítať matke na plnenie vyživovacej povinnosti a premietnuť ich do pomeru, v akom by sa rodičia mali podieľať na úhrade výdajov maloletých, ktoré sú oprávnenými.

31. Pri hodnotení výdajov maloletého dieťaťa je potrebné zhodnotiť jeho potreby ako potreby základné, potom potreby, ktoré súvisia s aktivitami, záujmami, potrebami vyššieho vzdelania. Pri každých výdajoch maloletých detí, alebo oprávnených osôb je potrebné mať za to, že základné náklady, ktoré súvisia s ošatením, obuvou, hygienickými potrebami, nákupom drogerie a kozmetiky, nemusia byť exaktne preukázané. Tie sú teda považované za nejaké základné nevyhnutné.

32. Súd z vykonaného dokazovania mal za preukázané, že výživné pre maloletého bolo upravené len dočasnou úpravou, a to uznesením odvolacieho súdu zo dňa 15. 05. 2018, č. k. 5CoP/12/2018 - 182 zmenil uznesenie súdu prvej inštancie tak, že nariadil otcovi mal. dieťaťa, Y. platiť výživné na mal. dieťa P. v nevyhnutnej miere, a to vo výške 220 eur mesačne, ktoré výživné je povinný poukazovať do každého 15-ho dňa v mesiaci vopred k rukám matky mal. dieťaťa R., počnúc dňom doručenia tohto uznesenia do právoplatného skončenia konania vedeného Okresným súdom Kežmarok pod sp. zn. 3P/143/2016. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Predmetné uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 30. 07. 2018. Od toho času otec platí výživné, no v súdom určenej výške, ale vo výške 200 eur.

33. Maloletý V. nastúpila do 6. ročníka ZŠ. Pri nástupe do školy matke vznikli jednorazové výdavky so zakúpením školských pomôcok, učebníc, zošitov, oblečenie a obuvi na telesnú výchovu, výtvarnú výchovu, prezuviek v sume 140 eur, školského klubu v sume 10 eur na mesačne, ZRPŠ 22 eur ročne. Strava v škole je pre jedno dieťa v sme 26 eur. Cestovné výdavky autobusom á 1,20 eur na deň, no v súčasnej dobe ho matka do školy vozí. Potom sú bežné výdavky na pracovné zošity, učebnice, školské pomôcky, ktoré treba priebežne dopĺňať. Má výdavky na lyžiarsky zájazd a koncoročný výlet. Ďalej má výdavky so stravou doma v sume 150 eur mesačne pre syna. Potom bežné výdavky na ošatenie, hygienické výdavky, lieky v sume 100 eur. Na klavír má mesačný výdavok 17 eur (ročne 170 eur) a učebnice 288 eur ročne. Syn navštevuje literárno-dramatický krúžok, kde mesačne platí 6,60 eur. Na tenisový krúžok mala mesačné výdavky 240 eur, v súčasnej dobe ho syn pre nedostatok financií nenavštevuje. Syn ešte rekreačne lyžuje.

K výdavkom syna je potrebné uviesť, že nie všetky matkou požadované výdavky sú nevyhnutné. Pre jeho zdravý vývoj a vývin, ktoré môžu mať súčasne vplyv aj na budúce povolanie maloletého, za nevyhnutné sú považované výdavky na školu, stravu, cestovné výdavky, ošatenie, obuv, hygienické potreby, voľnočasové aktivity - klavír, literárno-dramatický krúžok, čiastočne aj športové aktivity, avšak nie otec má pokrývať všetky tieto výdavky či už na tenis alebo lyžovanie. Aj matka sa má podieľať na týchto výdavkoch a ak chce tieto aktivity pre syna navyše, je sama zabezpečiť financie na tieto výdavky.

34. Ďalej súd mal za preukázané, že maloletý syn toho času nie sú schopný sám sa živiť, pretože ešte študuje, nemá žiaden príjem. Súd zdôrazňuje, že vyživovaciu povinnosť voči dieťaťu majú rodičia (matka i otec), pričom platí, že súd individuálne skúma možnosti, schopnosti a majetkové pomery, životnú úroveň, počet a výšku iných vyživovacích povinností každého z rodičov, plnenie vyživovacej povinnosti aj osobnou starostlivosťou o dieťa a starostlivosťou o dieťa a starostlivosťou o domácnosť, ktorej členom je dieťa.

35. Súd skúmal osobné a majetkové pomery oboch rodičov. Maloletý syn bol rozhodnutím K. zverený do osobnej starostlivosti matky, s ktorou žije v spoločnej domácnosti, osobnú starostlivosť tak zabezpečuje matka. Príjem matky je momentálne tvoria iba rodinné prídavky v sume 25,50 eur mesačne a k jej rukám je vyplácané výživné pre syna v sume 200 eur. Mesačné náklady na bývanie sú v sume 141 eur, poistenie domu 15,07 eur, telefón paušál 24,85 eur, skylink v sume 16 eur. Ďalej má výdavky na stravu

a už len bežné výdavky so zabezpečením ošatenia, hygienických potrieb. Matka je samoživiteľkou, teda všetky výdavky znáša sama.

36. Pokiaľ ide o príjem otca, tak z výpovede jeho právnej zástupkyne a preloženého výpisu z účtu vyplynulo, že otec má mesačný zárobok v sume 2300 eur.

37. Pokiaľ ide o jeho, tak výdavky spojené s bývaním, tak aktuálne výdavky otec, napriek viacerým výzvam a urgenciám súdu nedoručil. Otcom predložené výpisy z účtu sú naposledy za obdobie júl 2017, august 2017, december 2017 a január 2018 - júl 2018 za rok 2018, výpisy z účtu o platení výživného pre syna od mája 2015 v sume 200 libier. Je potrebné uviesť, že v súčasnej dobe je rok 2021 a otcom predložené výpisy z účtu sú 3 roky staré, teda nepreukazujú aktuálne výdavky, tak ako bol súdom prostredníctvom právneho zástupcu otec vyzývaný. Rovnako súdu nepredložil aktuálne výdavky na ostatné životné potreby (strava, zdravotná starostlivosť, výdavky spojené s prácou, ošatenie, hygienické výdavky), výdavky na deti, nakoľko v súčasnej dobe má otec ďalšie 2 vyživovacie povinnosti, a súdu ani neoznámil, či je jeho manželka zamestnaná, nakoľko na spoločných výdavkoch sa majú podieľať obaja manželia v rovnakej výške.

38. Podľa internetového portálu www.traveltables.com <<http://www.traveltables.com>> celkové životné náklady v Casablanca pre dve osoby s priemernou spotrebou jeden mesiac budú 659,19 eur, vrátane ceny nájmu.

39. Otec sa synom v súčasnej dobe nestretáva, teda okrem výživného na žiadne výdavky neprispieva. Ako milujúci rodič by mal vyvinúť maximálnu snahu k tomu, aby svojmu dieťaťu mohol poskytovať primerané výživné zodpovedajúce jeho potrebám, pokiaľ s ním nežije v spoločnej domácnosti a osobne sa o neho nestará. Súd poukazuje na to, že cieľom výživného je zvyšovať mieru rodičovskej zodpovednosti tým, že pred potreby rodiča kladie zákon potreby dieťaťa, preto každý rodič má v prvom rade zabezpečiť výživu. Zároveň výživné je prednostná pohľadávka a cieľom výživného je zvyšovať mieru rodičovskej zodpovednosti tým, že pred potreby rodiča kladie zákon potreby dieťaťa, preto každý rodič má v prvom rade zabezpečiť výživu dieťaťa a až následne má právo využiť zostávajúce finančné prostriedky na svoje potreby. Súd preto rozhodol o určení výživného a určil výživné od podania návrhu, t. j. od 13. 09. 2016 v sume 370 eur mesačne. Súd mal za preukázané, že je v možnostiach otca platiť takto určené výživné.

40. V prevyšujúcej časti návrh navrhovateľky ohľadne zvýšenia výživného zamietol, nakoľko súd prihliadal aj na výdavky maloletého syna.

41. Taktiež súd poukazuje na skutočnosť, že základné náklady, ktoré súvisia s ošatením, obuvou, hygienickými potrebami, nákupom drogérie a kozmetiky, nemusia byť exaktne preukázané. Tie sú teda považované za nejaké základné nevyhnutné. Rovnako súd prihliadol aj na to, že osobnú starostlivosť maloletého zabezpečuje výlučne matka, nakoľko otec sa so synom nestretáva a teda osobnú starostlivosť matky a tieto plnenia nemateriálnej povahy pripočítal matke na plnenie vyživovacej povinnosti. Okrem výživného dobrovoľne inou sumou neprispieva.

42. Pri určení výšky vyživovacej povinnosti otca k maloletému súd vychádzal z majetkových a príjmových pomerov oboch rodičov, ktoré v konaní zistil, berúc do úvahy skutočnosť, že pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o maloleté dieťa osobne stará a na to, aká peňažná suma je potrebná na úhradu odôvodnených potrieb dieťaťa. Medzi odôvodnené potreby dieťaťa sa pritom radia jednak potreby základné, medzi ktoré patrí napr. stravovanie, ošatenie, hygiena, školské výdavky, cestovné do školy, pomerná časť nákladov na bývanie, náklady na zdravotnícku starostlivosť, ako aj potreby v širšej miere prispievajúce k rozvoju osobnosti mladého človeka, ako sú napr. kultúra, šport, mimoškolské aktivity, záujmy, záľuby, prázdninové pobyty, to všetko primerané veku. U detí útlejšieho veku sú to aj všetky predmety stimulujúce ich fyzický a mentálny rozvoj (napr. hračky). Miera týchto potrieb je odstupňovaná a závisí predovšetkým od veku dieťaťa a jeho zdravotného stavu, pričom ak to možnosti a schopnosti rodičov dovoľujú, má výživné zabezpečovať dieťaťu primeraný podiel na výhodách, ktoré dovoľujú možnosti rodičov. Na druhej strane uspokojovanie odôvodnených potrieb maloletého dieťaťa je vždy limitované možnosťami, schopnosťami a majetkovými pomermi rodičov, pričom sú rozhodujúce predovšetkým reálne zárobkové schopnosti a možnosti každého z rodičov, ktoré sú dané nielen ich subjektívnymi vlastnosťami, t. j. vekom, zdravotným

stavom, najvyššie dosiahnutým vzdelaním, praxou, odbornosťou, počtom vyživovacích povinností, u samostatne zárobkovo činnnej osoby tiež mierou pracovnej aktivity, kvalitou práce a schopnosťou uplatniť sa v konkurencii, ale aj okolnosťami objektívneho charakteru, najmä pracovnými príležitosťami primeranými vlastnostiam rodičov.

43. Súd neprihliada len na skutočné (faktické) príjmy povinného, ktoré dosahuje v čase vyhlásenia rozsudku, ale vychádza z jeho potenciálnych príjmov, to znamená príjmov, ktoré povinný (potenciálne) mohol mať vzhľadom na svoj vek, zdravotný stav, schopnosti, stupeň dosiahnutého vzdelania a jeho zamerania, prax, jazykové znalosti, dopyt na trhu práce. Preto súd určil výživné do budúcnosti vo vyššej sume ako žiadal otec, nakoľko má za to, že otec, a to s poukazom na vyjadrenie zamestnávateľa, sa sám pripravil o stabilné zamestnanie a pravidelný príjem, pričom táto skutočnosť nemôže byť na ťarchu maloletým deťom.

44. V tejto súvislosti súd poukazuje na rozhodovaciu prax súdov v poslednom období, podľa ktorej by sa výživné zamestnaného rodiča malo pohybovať v rozpätí 20 - 30 % jeho priemerného čistého príjmu (samozrejme s možnosťou rôznych modifikácií, najmä v závislosti na počte vyživovacích povinností či potrebách jednotlivých výživou oprávnených, ale aj povinných osôb). Hoci na území SR neexistuje tabuľková úprava výšky výživného, z ktorej by bolo možné vychádzať a určenie výživného je zo zákona potrebné posudzovať individuálne s ohľadom na okolnosti prípadu, je možné ako pomocné kritérium, vzhľadom na podobnosť právneho prostredia pri určovaní jeho výšky, zobrať do úvahy materiál Ministerstva spravodlivosti ČR z roku 2010 pod názvom „Doporučená výchozí rozmezí pro stanovení výše výživného za účelem jednocení rozhodovací praxe soudův otázkách výživného na nezaopatřené děti“

45. Teda ak súd pristúpil vzhľadom na vek syna (skoro 11,5 roka) k zohľadneniu spodnej hranice percentuálneho podielu vyživovacej povinnosti otca voči synovi, ktorá je v rozpätí od 15 - 19 %, podľa potvrdenia o príjme otca, ktorý je v 2.300 eur, tak 16 % z čistého príjmu otca predstavuje 368 eur, čo je skoro v sume ako súd určil výživné pre maloletého syna.

46. Súd priznal výživné od 13. 09. 2016, teda podania návrhu na súd. Zároveň súd vypočítal otcovi aj dlžné výživné u mal. P. za obdobie od 13. 09. 2016 do 30. 09. 2021 v celkovej sume 9.795 eur, pričom súd započítal do dlžného výživného aj otcom uhrádzané výživné, a to v období september 2016 do júla 2018 v sume 225 eur mesačne a od augusta 2018 do 30. 09. 2021 v sume 200 eur. Teda za obdobie od septembra 2016 do júla 2018, kedy platil 225 eur mesačne, otcovi vznikla povinnosť doplatiť 145 eur mesačne $(370 - 225) \times 23$ mesiacov je 3 335 eur a za obdobie od augusta 2018 do septembra 2021 vznikla povinnosť doplatiť 170 eur mesačne za každý jeden mesiac $(370 - 200)$, nakoľko platil len po 200 eur mesačne, čo celkovo činí sumu 6 460 eur za toto obdobie, a teda celkové za celé obdobie je v sume 9 795 eur. Vzhľadom na výšku dlžného výživného na bežné výživné, ktoré celkovo činí čiastku 9 795 eur na syna, platobné schopnosti otca, ako aj súčasné pomery matky, povolil splatenie dlžného výživného na bežné výživné pre mal. P. formou mesačných splátok vo výške 150 eur mesačne, a to pod hrozbou straty splátok, počnúc mesiacom október 2021, spolu s bežným výživným. Zároveň vzhľadom na finančné možnosti otca, súd mal za to, že takto umožnené splatenie dlžného výživného formou splátok nijako neohrozí zabezpečovanie základných potrieb otca.

47. Zároveň navrhovateľka uplatnila aj spätné výživné, a to 3 roky spätne od podania návrhu, t. j. od 13. 09. 2013 do 13. 09. 2016.

48. Pokiaľ povinný neplní dobrovoľne vôbec alebo riadne svoju vyživovaciu povinnosť, potom je nevyhnutné, aby oprávnený podal čo najskôr návrh na začatie konania. Táto právna úprava má nútiť oprávneného, aby svoj nárok uplatnil na súde čo najskôr, a tak predišiel protiprávnemu stavu. Pokiaľ sa týka maloletého oprávneného, tak v takýchto prípadoch môže súd výnimočne priznať výživné aj spätne - 3 roky do podania návrhu, avšak len z dôvodov hodných osobitného zreteľa. Uplatnenie tejto výnimky je súd povinný zdôvodniť v odôvodnení rozhodnutia.

V prípade, ak súd uzná, že sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa, môže maloletému oprávnenému priznať výživné spätne aj tri roky pred dňom podania návrhu. Ide o výnimku z predchádzajúcej vety, ktorá striktno pre plnoletého oprávneného zabezpečuje právo na výživné najskôr odo dňa podania návrhu. Plnoletý oprávnený dokonca nemôže ani žiadať, aby mu bolo priznané výživné skôr len o pár

dní, napríklad k 1. dňu kalendárneho mesiaca, v ktorom bol návrh podaný. Dôvody hodné osobitného zreteľa musí navrhovateľ súdu preukázať. Mohla by medzi ne patriť objektívna nemožnosť podať návrh proti povinnému napríklad preto, že navrhovateľ netušil, kde žije alebo z dôvodu zlého zdravotného stavu sa navrhovateľ nemohol venovať takémuto konaniu. Aj rozhodnutie o tom, prečo súd použil túto výnimku, je povinný odôvodniť v rozsudku.

Ak súd rozhodne o priznaní práva na výživné pre maloletého oprávneného späťne od obdobia pred začatím konania (najviac 3 roky), potom sa musí počas konania vysporiadať aj s otázkou, kedy povinný prestal plniť (úplne alebo čiastočne), aké plnenia poskytoval (peňažné aj vecné plnenia), aké boli v daných obdobiach jeho možnosti, schopnosti a majetkové pomery, aké boli potreby oprávneného. Pokiaľ povinný poskytoval určité plnenia, je súd povinný vykonať započítanie s týmito plneniami. Výrok rozsudku, ktorým sa vykonáva zápočet už realizovaných plnení, musí byť určitý - to znamená, že musí byť presne vyjadrená hodnota plnení, ktorú povinný poskytol, táto sa započíta s dlžným výživným (pokiaľ vzniklo) tak, aby bolo jasné, koľko má povinný ešte zaplatiť za minulé obdobie. Stanovenie začiatku plnenia vyživovacej povinnosti rodičovi je pre súd náročné práve z dôvodu, že musí zisťovať všetky relevantné okolnosti, teda či tento rodič prispieval na výživu dieťaťa pred rozhodovaním, ak áno, potom v akej výške. Týchto nárokov ani ich započítania by sa totiž už rodič nemohol dovolávať v exekučnom konaní. Podľa toho, čo súd dokazovaním zistí, potom buď

- posunie primerane začiatok plnenia vyživovacej povinnosti na neskorší čas, alebo
- rozhodne o plnení vyživovacej povinnosti rodiča od okamihu, keď boli dané predpoklady pre rozhodovanie a súčasne vysloví, aký dlh na výživnom vznikol do rozhodovania a ako má byť tento dlh uhradený.

49. Podľa § 77 ods. 1 zákona o rodine; právo na výživné sa nepremlčuje, možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne, ktoré sa počítajú odo dňa začatia konania, bez ohľadu na to, či konanie bolo začaté na návrh, alebo z úradnej povinnosti. Súd v týchto prípadoch nie je viazaný návrhom, sám musí určiť začiatok, kedy povinný prestal platiť výživné alebo ho platil v obmedzenej miere. Pri určovaní výživného za minulé obdobie súd zisťuje, aké boli konkrétne schopnosti, možnosti, zárobkové pomery povinného, potreby dieťaťa, prihliada na už poskytnuté plnenia, poskytovanie bývania, osobnej starostlivosti a hodnotí aj ďalšie zákonné kritériá. Zákonná podmienka existencie dôvodov hodných osobitného zreteľa pre späťne priznanie výživného vyplýva okrem iného zo snahy o zamedzenie špekulácií a zneužívania možnosti priznávať výživné pre maloleté dieťa. Sprisňujúca úprava od oprávnených vyžaduje zodpovedný a včasný prístup k riešeniu tejto otázky, t. j. aby návrh na určenie výživného podávali bez zbytočného odkladu pri naplnení zákonných podmienok. Pokiaľ však z určitých dôvodov, ktoré možno posúdiť ako výnimočné, účastníci žiadajú o určenie výživného s časovým odstupom a v ich konaní nemožno vidieť snahu o zneužívanie tohto inštitútu, súd môže výživné priznať aj späťne. Dôvody hodné osobitného zreteľa bude treba posúdiť podľa konkrétnych okolností prípadu (uznesenie Ústavného súdu SR z 28. 03. 2018, sp. zn. I. ÚS 99/2018).

50. Podľa navrhovateľky dôvody hodné osobitného zreteľa spočívali v tom, že v zahraničí, kde sa rozhodovalo zverení syna do jej osobnej starostlivosti, nerozhodli o výživnom. Ďalší dôvod je, že si peniaze od niekoho požičala v čase, kedy jej otec nedával žiadne peniaze. V spise je deklarácia od známeho s tým, že koľko jej požičal. Premlčacia lehota v zahraničí, kde žila, je 10 rokov, nie 3 roky. V zahraničí žiadala svoju advokátku, aby riešila výživné, no na hodinu tam stál advokát 350 libier, čo si nemohla dovoliť. V zahraničí sa automaticky s osobnou starostlivosťou nerieši aj výživné, je potrebné podať samostatný návrh. Teda výživné sa začalo riešiť, bolo tam niekoľko e-mailov s právničkou. Otec všetko naťahoval. Taktiež keď žila na N. ostrovoch syn na návrh otca navštevoval súkromnú školu, kde sa platilo vysoké školy v celkovej sume zaplatila 8 500 eur, pričom otec prispel sumou 3 300 eur dokopy. Taktiež po návrate domov syn navštevoval súkromnú škôlku, kde mala vyššie výdavky.

51. Súd zistil, že navrhovateľka aj so súhlasom syna otca do B., a to od septembra 2013 do septembra 2015, pričom podľa potvrdenia školy matka uhradila 8 192,24 eur a 1 901,83 eur. Otec podľa vyjadrenia matky uhradil 2300 eur a potom ešte 1 000 eur. Okrem toho mala navrhovateľka bežné výdavky spojené s bývaním, stravou, ošatením, hygienickými potrebami pre syna a seba.

52. Otec aj v tom čase bol zárobkovo činný. Matka už v tom čase nepracovala.

53. Z vykonaného dokazovania mal tak súd za preukázané, že otec v období od mája 2015 do septembra 2016 dobrovoľne matke prispieval finančnou sumou po 225 eur mesačne. Avšak za obdobie od 13. 09. 2013 do apríla 2015 súd okrem príspevku na školu, inou sumou na výživu syna neprispel.

54. Súd po vykonanom dokazovaní zistil dôvody hodné osobitného zreteľa pre priznanie spätného výživného, nakoľko mal za to, že navrhovateľka preukázala dôvody hodné osobitného zreteľa, však pre priznanie výživného v sume 1 150 eur mesačne od 13. 09. 2013 ako žiadala navrhovateľka, ale v sume 200 eur mesačne, a to za obdobie od 13. 09. 2013 do 30. 04. 2016. Súd mal za preukázané zvýšené výdavky súvisiace so školou, na úhrade ktorých sa výrazne vyššou sumou podieľala práve navrhovateľka, nakoľko ona prispela sumou 10.000 eur a otec 3.300 eur. Taktiež mal za preukázané z výpovedí účastníkov, že určenie výživného súčasťou konaní ohľadom starostlivosti o dieťa a rodičovskej zodpovednosti otca za dieťa, ktoré sa viedli na K., nebolo. Rovnako mal súd za preukázané, že otec s matkou v tom čase nežil v spoločnej domácnosti, dokonca ani na N. ostrovoch, teda všetka starostlivosť a výdavky musela zabezpečovať výlučne matka. Vzhľadom na vyššie uvedené, súd priznal matke spätné výživné za obdobie od 13. 09. 2013 do 13. 09. 2016. Zároveň súd zistil, že otec počas tohto obdobia, a to od mája 2015 do septembra 2016 platil dobrovoľne výživné v sume 225 eur mesačne, teda vyššiu ako súd priznal spätné výživné. Súd však čiastku prevyšujúcu priznané spätné výživné neodpočítal na dlžnom spätnom výživnom, nakoľko ho otec plnil dobrovoľne. Zároveň otcovi vznikla povinnosť zaplatiť za obdobie 13. 09. 2013 do 30. 04. 2015 dlžné spätné výživné, keďže v tomto období na výživu syna neprispieval a súd má za to, že sú to dôvody hodné osobitného zreteľa. Súd priznal dlžné spätné výživné v celkovej sume 3 800 eur. Vzhľadom na výšku dlžného výživného na spätné výživné, ktoré celkovo činí čiastku 3 800 eur na syna, platobné schopnosti otca, ako aj súčasné pomery matky, povolil splatenie dlžného výživného na spätné výživné pre mal. P. formou mesačných splátok vo výške 100 eur mesačne, a to pod hrozbou straty splátok, počnúc mesiacom október 2021, spolu s bežným výživným. Zároveň vzhľadom na finančné možnosti otca, súd mal za to, že takto umožnené splatenie dlžného výživného formou splátok nijako neohrozí zabezpečovanie základných potrieb otca.

55. V prevyšujúcej časti návrh matky na priznanie spätného výživného zamietol

56. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 57 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku tak, že žiaden z účastníkov konania nemá nárok na ich náhradu.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu, a ak ide o výkon rozhodnutia vo veciach starostlivosti o maloleté deti, mimo peňažnej povinnosti, výkon rozhodnutia o návrat maloletého do cudziny podaním návrhu na výkon rozhodnutia podľa Civilného mimosporového poriadku.